

ובלבה פצע

סיפורו של כביש בגין בתוך בית צפאפא

על מדיניות זו, שתשנה את אופיה של ירושלים ושיש לה השלכות פוליטיות מרחיקות לכת, מעולם לא התקיים דיון ציבורי, וההחלטות הנוגעות לה התקבלו בפורומים ממשלתיים צרים וסגורים. עיריית ירושלים וגופים נוספים מבצעים את התכנית, תוך עקיפה של הליכים הכרחיים של שיתוף הציבור, ובניגוד מוחלט לאינטרסים של תושבי בית צפאפא שמוצאים עצמם לכודים בתוך החלטות פוליטיות שאין להן דבר עם טובת השכונה.

בין גבעת זאב לגוש עציון – על גבי בית צפאפא

כביש 4 הינו הכביש העירוני העובר בבית צפאפא. כעת מבקשת העירייה להאריך את כביש 50 (כביש בגין) בדומה לנתיב כביש 4 הקודם, כך שיחצה את בית צפאפא ויתחבר לכביש המנהרות. כאמור, ב-1949 נחצתה בית צפאפא באמצעות קו הגבול בין ירדן וישראל (הקו הירוק), ושני חלקי הכפר נותקו זה מזה למשך 19 שנה. בשנות ה-90 נסלל כביש דב יוסף (המוביל מצומת פת לשכונת גילה), שחצה את הכפר והפריד ממנו את שכונת שראפת בחלקו המערבי). כביש זה פגע באופי השכונה ובאיכות החיים של תושביה. כעת מבקשים לחצות את בית צפאפא שוב, באמצעות סלילת הכביש המהיר בתוך השכונה – משל הייתה השכונה משאב התחבורה של ירושלים רבתי, ולא שכונת מגורים.

רוחב הכביש המתוכנן לחצות את השכונה נע בין 33 מטרים לבין 78 מטרים. מדובר על כביש שבחלקו יהיה בן 6 מסלולים, ובחלקים אחרים הוא מגיע אף ל-11-10 מסלולים.

עתירת התושבים נגד הכביש

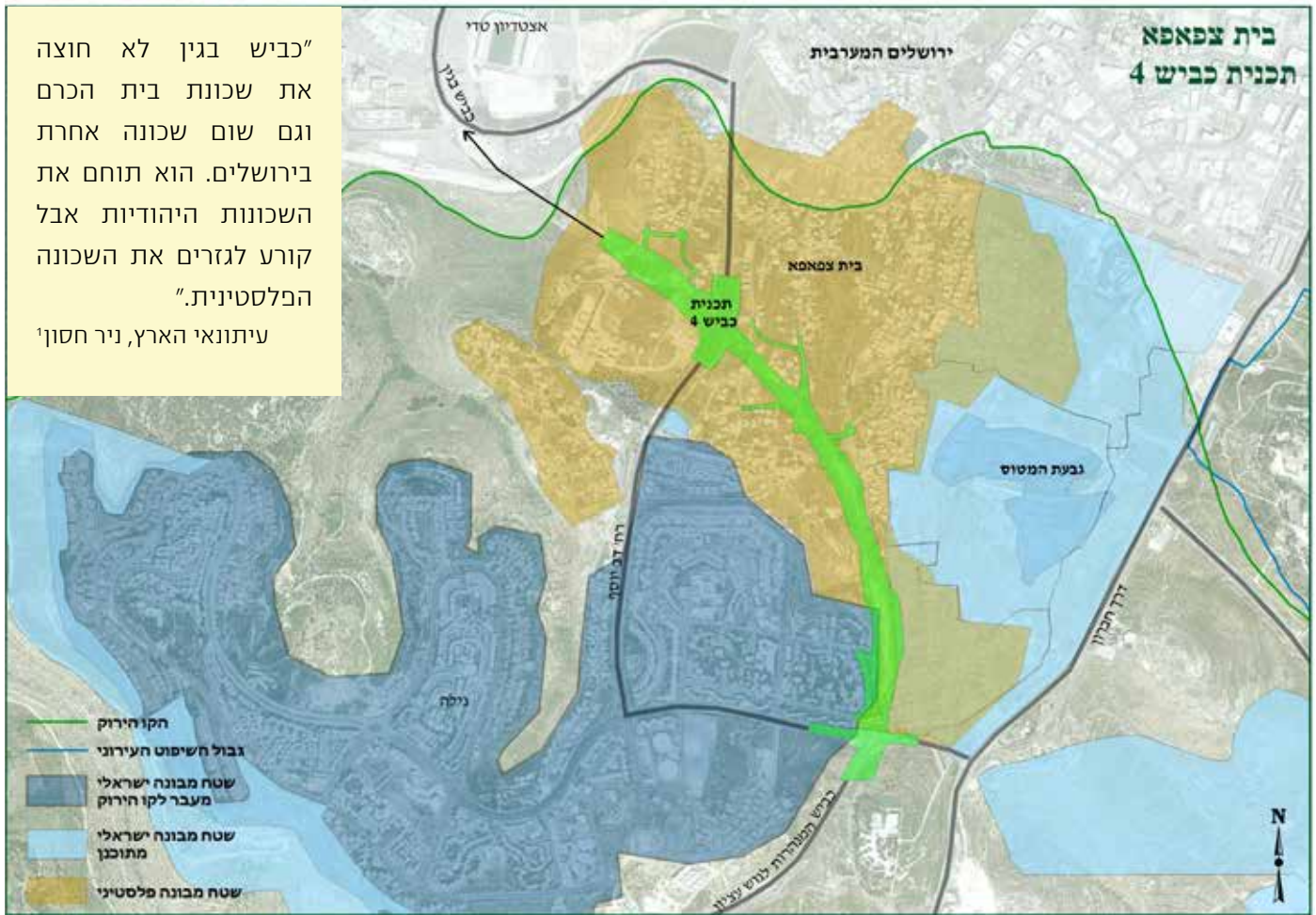
ביום 10/12/12 הגיש עלא' סלמאן, יחד עם 15 תושבי בית צפאפא נוספים, עתירה מנהלית לבית המשפט המחוזי בירושלים, באמצעות

בתוך שכונת בית צפאפא מתבצעות עבודות מאסיביות להסבתו של כביש פנימי לאוטוסטרדה של שישה מסלולים ויותר. הכביש החדש יבחר את השכונה לשניים, ינתק כבישים פנימיים בתוך השכונה, יהווה מפגע סביבתי אדיר, וישנה לחלוטין את אופיה של השכונה השקטה.

בית צפאפא היא שכונה בדרום ירושלים, בה חיים כ-9,300 תושבים. חלקה הגדול של השכונה מצוי בירושלים המזרחית. עד שנת 1967 הייתה השכונה חצויה בין ירדן לבין ישראל. בין שני חלקיה הפריד קו מסילת הרכבת. מעמדם של רוב תושבי השכונה הוא מעמד של תושבי קבע. מיעוטם אזרחי ישראל.

הכביש המתוכנן ישלים את החיבור בין שני כבישים מהירים (אוטוסטרדות) המחברים שני גושי התנחלות מרכזיים לירושלים ולאזור תל אביב: כביש המנהרות מדרום ירושלים, המוביל לגוש עציון (כביש מס' 60), וכביש 443 מגבעת זאב בצפונה של ירושלים לאזור מודיעין. שני הכבישים מחוברים היום כמעט לגמרי באמצעות כביש בגין החוצה את ירושלים מצפון לדרום. הכביש המתוכנן ישלים את חיבורו של כביש בגין לכביש המנהרות.

עם פריצת הכביש בבית צפאפא, יחוברו שלושת גושי התנחלות הגדולים באזור ירושלים (גוש עציון בדרום, גבעת זאב בצפון ומעלה אדומים – באמצעות כביש מס' 1 – במזרח) לרשת כבישים מהירה שתחצה את העיר מדרום, צפון ומזרח. בכך יושלם שלב משמעותי נוסף בתוכנית ממשלתית בעלת משמעויות פוליטיות כבדות משקל, להרחבה משמעותית נוספת של גבולות ירושלים על פי מתווה של "ירושלים הגדולה" החובקת את גושי התנחלויות סביבה, חודרת עמוק אל לב הגדה המערבית, מפצלת את הגדה המערבית ומנתקת אותה מירושלים.

"כביש בגין לא חוצה את שכונת בית הכרם וגם שום שכונה אחרת בירושלים. הוא תוחם את השכונות היהודיות אבל קורע לגזרים את השכונה הפלסטינית".
עיתונאי הארץ, ניר חסון

בתכנית הקיימת משנת 1990, אך זו יעדה כביש שכונתי במקום, ובוודאי שהתושבים לא יכלו לצפות שיוסב לכביש 6 מסלולי שאליו לא תהיה להם אפילו גישה.

ללא תכנית מפורטת, לתושבי בית צפאפא לא ניתנה כל הזדמנות להביא את טענותיהם נגד הכביש, וזאת למרות שהכביש המתוכנן גוזל מאדמות השכונה מאות דונמים ופוגע פגיעה אנושה באיכות חייהם. בהעדר תכנית מפורטת, עלולים התושבים לאבד את זכותם לתבוע פיצויים בגין ירידת הערך שתיגרם לבתיהם ולקרקעות שלהם.

עו"ד קייס נאסר, נגד עיריית ירושלים וחברת מוריה שבעלותה המבצעת את עבודות סלילת הכביש.

סלמאן גר בביתו, עם הוריו, אחיו ובני משפחתם, על ילדיהם, משנת 2000. היום, מטרים ספורים מביתו אמורה לקום חומה אקוסטית שתחסום את הרעש מהכביש המתוכנן. הכביש והחומה יחסמו את האוויר, את הנוף, ואת המעבר לשאר חלקי השכונה: בית הספר של הילדים, קופת החולים, בית הקברות והמסגד.

רק סמוך להגשת העתירה, התברר לתושבי השכונה כי תוך כדי משא ומתן שהתנהל בין העירייה לבין מנהלת הכפר, העירייה הגישה כבר בקשות להיתרי הבניה לסלילת הכביש במתכונתו המורחבת. אמנם בעירייה הבטיחו במהלך המו"מ לבצע קירוי של חלק קטן מן הכביש, אך גם המנהלת לא הסתפקה בכך ובוודאי לא שאר התושבים. בניגוד למקטעים אחרים בכביש בגין, רק במקטע הכביש המתוכנן לעבור בבית צפאפא לא הוגשה על ידי העירייה תכנית מפורטת, ולא ניתנה לתושבים ההזדמנות להתנגד לה. העירייה מבקשת להסתפק

תושבי בית צפאפא יצאו למאבק ציבורי נגד הכביש.
להצטרפות למאבק ולמידע:
ala_slman@yahoo.com
aviv@ir-amim.org.il

י ניר חסון, דורסים את בית צפאפא, מיום 12/12/20
<http://blogs.haaretz.co.il/nirhasson/51>

המלך ג'ורג' 27, ת.ד. 2239, ירושלים 94581 | טל: 02-6222858 | פקס: 02-6233696
www.ir-amim.org.il | mail@ir-amim.org.il

